ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

της 11ης Ιανουαρίου 2000 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-174/98 P και C-189/98 P,

Βασίλειο των Κάτω Χωρών, εκπροσωπούμενο από τον M. A. Fierstra και τη C. Wissels, αναπληρωτές νομικούς συμβούλους στο Υπουργείο Εξωτερικών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία των Κάτω Χωρών, 5, rue C. M. Spoo,

αναιρεσείον στην υπόθεση C-174/98 P και
παρεμβάν πρωτοδίκως,

Gerard van der Wal, κάτοικος Crainhem (Βέλγιο), εκπροσωπούμενος από τη δικηγόρο L. Y. J. M. Parret, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο A. May, 31, Grand-Rue,

αναιρεσείων στην υπόθεση C-189/98 P και
προσφεύγων πρωτοδίκως,

που έχουν ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως που εξέδωσε στις 19 Μαρτίου 1998 το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (τέταρτο τμήμα) στην υπόθεση T-83/96, Van der Wal κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. II-545),

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

όπου ο έτερος διάδικος είναι:

η **Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, εκπροσωπούμενη από τους W. Wils και U. Wölker, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον C. Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους G. C. Rodríguez Iglesias, Πρόεδρο, J. C. Moitinho de Almeida (εισηγητή), D. A. O. Edward και L. Sevón, προέδρους τμήματος, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, G. Hirsch, H. Ragnemalm και M. Wathelet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Γ. Κοσμάς
γραμματέας: H. von Holstein, βοηθός γραμματέας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 11ης Μαΐου 1999,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 6ης Ιουλίου 1999,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου αντιστοίχως στις 11 και 19 Μαΐου 1998, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών (υπόθεση C-174/98 P) και ο G. Van der Wal (υπόθεση C-189/98 P) άσκησαν βάσει του άρθρου 49 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου αναίρεση κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 19ης Μαρτίου 1998, T-83/96, Van der Wal κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. II-545, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Πρωτοδικείο απέρριψε αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής της 29ης Μαρτίου 1996 να μην επιτρέψει την πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα (στο εξής: επίμαχη απόφαση).

Η προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου

2 Όσον αφορά το νομικό πλαίσιο, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε:

«1 Στην Τελική Πράξη της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση που υπογράφηκε στο Μάαστριχτ στις 7 Φεβρουαρίου 1992, τα κράτη μέλη προσέθεσαν μια δήλωση (αριθ. 17) σχετικά με το δικαίωμα της πρόσβασης στην πληροφόρηση η οποία έχει ως εξής:

"Η Συνδιάσκεψη θεωρεί ότι η διαφάνεια της διαδικασίας λήψεως αποφάσεων ενισχύει τη δημοκρατικότητα των οργάνων καθώς και την εμπιστοσύνη του κοινού προς τον διοικητικό μηχανισμό. Γι' αυτόν τον λόγο η Συνδιάσκεψη συνιστά να

υποβάλει η Επιτροπή στο Συμβούλιο, το αργότερο το 1993, έκθεση σχετικά με τα μέτρα που αποσκοπούν να διευρύνουν την πρόσβαση του κοινού στις πληροφορίες που διαθέτουν τα όργανα."

2 Ύστερα από τη δήλωση αυτή η Επιτροπή δημοσίευσε την ανακοίνωση 93/C 156/05, την οποία απηύθυνε, στις 5 Μαΐου 1993, στο Συμβούλιο, το Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα των κοινοτικών οργάνων (ΕΕ C 156, σ. 5). Στις 2 Ιουνίου 1993 εξέδωσε την ανακοίνωση 93/C 166/04 σχετικά με τη διαφάνεια στην Κοινότητα (ΕΕ C 166, σ. 4).

3 Στο πλαίσιο των προκαταρκτικών αυτών σταδίων για την εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας, η Επιτροπή και το Συμβούλιο ενέκριναν στις 6 Δεκεμβρίου 1993 έναν κώδικα συμπεριφοράς σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ 1993, L 340, σ. 41, στο εξής: κώδικας συμπεριφοράς), με σκοπό τον καθορισμό των αρχών που διέπουν την πρόσβαση στα έγγραφα που κατέχουν.

4 Για την υλοποίηση της δεσμεύσεως αυτής η Επιτροπή εξέδωσε, στις 8 Φεβρουαρίου 1994, βάσει του άρθρου 162 της Συνθήκης ΕΚ, την απόφαση 94/90/ΕΚΑΧ, ΕΚ, Ευρατόμ σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα της Επιτροπής (ΕΕ L 46, σ. 58, στο εξής: απόφαση 94/90). Με το άρθρο 1 της αποφάσεως αυτής θεσπίστηκε επισήμως ο κώδικας συμπεριφοράς, του οποίου το κείμενο είναι συνημμένο στην απόφαση.

5 Ο κώδικας συμπεριφοράς, όπως θεσπίστηκε από την Επιτροπή, περιλαμβάνει την ακόλουθη γενική αρχή:

"Το κοινό θα έχει την ευρύτερη δυνατή πρόσβαση στα έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή της Επιτροπής και του Συμβουλίου."

6 Προς τούτο, ο κώδικας συμπεριφοράς ορίζει ως έγγραφο "κάθε γραπτό κείμενο, ανεξάρτητα από τον χρησιμοποιούμενο υλικό φορέα, που περιέχει υφιστάμενα στοιχεία και βρίσκεται στην κατοχή της Επιτροπής ή του Συμβουλίου".

7 Αφού εκθέτει εν συντομία τις αρχές που διέπουν την υποβολή και την εξέταση των αιτήσεων προσβάσεως σε έγγραφα, ο κώδικας συμπεριφοράς περιγράφει ως εξής τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται όταν υφίσταται πρόθεση απορρίψεως μιας αιτήσεως προσβάσεως σε έγγραφα:

"Σε περίπτωση που οι αρμόδιες υπηρεσίες του εν λόγω θεσμικού οργάνου προτίθενται να εισηγηθούν στο θεσμικό όργανο να απορρίψει την αίτηση του ενδιαφερομένου, τον ενημερώνουν γι' αυτό πληροφορώντας τον συνάμα ότι διαθέτει προθεσμία ενός μηνός για να υποβάλει επαναληπτική αίτηση προς το θεσμικό όργανο με στόχο την αναθεώρηση της θέσης αυτής, ειδάλλως θεωρείται ότι παραιτείται από την αρχική αίτησή του.

Εάν υποβληθεί επαναληπτική αίτηση και αποφασίσει το ενδιαφερόμενο όργανο να μην κοινολογήσει το έγγραφο, η αρνητική απόφαση, η οποία λαμβάνεται εντός ενός μηνός από την υποβολή της αίτησης, γνωστοποιείται εγγράφως στον αιτούντα το ταχύτερο δυνατόν, είναι δε δεόντως αιτιολογημένη και αναφέρει ρητά τα ένδικα μέσα, ήτοι την προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου και την παρέμβαση του διαμεσολαβητή, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 173 και 138 Ε της Συνθήκης ΕΟΚ αντιστοίχως."

8 Ο κώδικας συμπεριφοράς απαριθμεί ως ακολούθως τις περιστάσεις που μπορεί να επικαλεστεί ένα κοινοτικό όργανο για να δικαιολογήσει την απόρριψη αιτήσεως προσβάσεως σε έγγραφα:

"Τα θεσμικά όργανα αρνούνται την πρόσβαση σε έγγραφο του οποίου η κοινολόγηση είναι δυνατόν να αποβεί εις βάρος:

— της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος (δημόσια ασφάλεια, διεθνείς σχέσεις, νομισματική σταθερότητα, δικαστικές διαδικασίες, επιθεωρήσεις και έρευνες),

— της προστασίας του προσώπου και της ιδιωτικής ζωής,

— της προστασίας του απορρήτου στον εμπορικό και βιομηχανικό τομέα,

— της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας,

— της προστασίας της εχεμύθειας που ζητά το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παρέσχε την πληροφορία ή που απαιτείται από τη νομοθεσία του κράτους μέλους το οποίο παρέσχε την πληροφορία.

Τα θεσμικά όργανα μπορούν επίσης να αρνηθούν την πρόσβαση για να εξασφαλίσουν προστασία του συμφέροντος του θεσμικού οργάνου σε συνάρτηση με το απόρρητο των διαβουλεύσεών [διασκέψεών] του."

9 Το 1993, η Επιτροπή εξέδωσε την ανακοίνωση 93/C 39/05 σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών δικαιοδοτικών οργάνων για την εφαρμογή των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ C 39, σ. 6, στο εξής: ανακοίνωση) (...).»

3 Όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά, από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση προκύπτει:

«10 Στην *XXIVή Έκθεση επί της πολιτικής του ανταγωνισμού* (1994) (στο εξής: XXIVή Έκθεση) αναφέρεται ότι εθνικά δικαστήρια υπέβαλαν στην Επιτροπή ορισμένες ερωτήσεις (...).

11 Με έγγραφο της 23ης Ιανουαρίου 1996 ο προσφεύγων, υπό την ιδιότητά του ως δικηγόρου και μέλους εταιρίας που χειρίζεται υποθέσεις οι οποίες άπτονται ζητημάτων ανταγωνισμού σε κοινοτικό επίπεδο, ζήτησε αντίγραφα ορισμένων εγγράφων με τα οποία η Επιτροπή έδωσε απαντήσεις στα ζητήματα αυτά, ήτοι:

1) το έγγραφο του γενικού διευθυντή της Γενικής Διευθύνσεως Ανταγωνισμού (ΓΔ IV) της 2ας Αυγούστου 1993, που απευθυνόταν στο Oberlandesgericht του Düsseldorf σχετικά με το αν συμβιβάζεται συμφωνία διανομής προς τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1983/83 της Επιτροπής, της 22ας Ιουνίου 1983, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών αποκλειστικής διανομής (ΕΕ L 173, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 1983/83)·

2) το έγγραφο του επιτρόπου Van Miert της 13ης Σεπτεμβρίου 1994, που απευθυνόταν στο Tribunal d'instance de St. Brieuc, σχετικά με την ερμηνεία του κανονισμού 26 του Συμβουλίου, της 4ης Απριλίου 1962, περί εφαρμογής ορισμένων κανόνων ανταγωνισμού στην παραγωγή και την εμπορία γεωργικών προϊόντων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/001, σ. 35, στο εξής: κανονισμός 26)·

3) το έγγραφο το οποίο η Επιτροπή απέστειλε, το πρώτο τρίμηνο του 1995, στο Cour d'appel de Paris, το οποίο είχε ζητήσει από την Επιτροπή να εκφράσει τη γνώμη της επί των συμβατικών όρων που αφορούν στόχους πωλήσεως δεσμεύοντες τους εμπορικούς αντιπροσώπους εταιριών κατασκευής αυτοκινήτων οχημάτων έναντι του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης και του κανονισμού (ΕΟΚ) 123/85 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1984, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΟΚ σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών διανομής και εξυπηρέτησης των πελατών πριν και μετά την πώληση αυτοκινήτων οχημάτων (ΕΕ 1985, L 15, σ. 16, στο εξής: κανονισμός 123/85).

12 Με έγγραφο της 23ης Φεβρουαρίου 1996, ο γενικός διευθυντής της ΓΔ IV απέρριψε το αίτημα του προσφεύγοντος, με την αιτιολογία ότι η επίδειξη σε τρίτους των ζητούμενων εγγράφων θα απέβαινε σε βάρος "της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος (δικαστικές διαδικασίες)", παραθέτοντας τις ακόλουθες εξηγήσεις:

"(...) Όταν η Επιτροπή απαντά σε ερωτήσεις που της υποβάλλουν εθνικά δικαστήρια τα οποία έχουν επιληφθεί κάποιας υποθέσεως, με σκοπό την επίλυση μιας διαφοράς, η Επιτροπή παρεμβαίνει ως amicus curiae. Η Επιτροπή οφείλει να ενεργεί με κάποια επιφύλαξη, τούτο δε όχι μόνον όσον αφορά την αποδοχή του τρόπου με τον οποίο της υποβάλλονται σχετικές ερωτήσεις αλλά επίσης όσον αφορά την εκ μέρους της Επιτροπής χρησιμοποίηση των απαντήσεων στις ερωτήσεις αυτές.

Όταν οι απαντήσεις αποσταλούν στους ενδιαφερομένους, θεωρώ ότι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος μιας διαδικασίας και ότι βρίσκονται στη διάθεση του δικαστηρίου που υπέβαλε την ερώτηση. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις απαντήσεις, τόσο νομικά όσο και πραγματικά, πρέπει (...) να εκτιμώνται στο πλαίσιο της εκκρεμούσας διαδικασίας ως αποτελούντα μέρος του φακέλου με τον οποίο ασχολείται το εθνικό δικαστήριο. Η Επιτροπή διαβίβασε στο εθνικό δικαστήριο τις σχετικές απαντήσεις, το δε ζήτημα της δημοσιεύσεως ή/και της κοινολογήσεως των πληροφοριών αυτών εμπίπτει πρωταρχικά στην αρμοδιότητα του εθνικού δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται η απόφαση αυτή.

(...)"

13 Ο γενικός διευθυντής επικαλέστηκε επίσης την ανάγκη διατηρήσεως σχέσεως εμπιστοσύνης μεταξύ, αφενός, της εκτελεστικής εξουσίας της Κοινότητας και, αφετέρου, των εθνικών δικαστικών αρχών των κρατών μελών. Τέτοιες σκέψεις, που ισχύουν για όλες τις περιπτώσεις, πρέπει να ληφθούν υπόψη πολύ περισσότερο στην προκειμένη περίπτωση, στην οποία οι υποθέσεις σχετικά με τις οποίες υποβλήθηκαν ερωτήσεις στην Επιτροπή δεν έχουν ακόμα καταλήξει σε έκδοση οριστικής δικαστικής αποφάσεως.

14 Με έγγραφο της 29ης Φεβρουαρίου 1996 ο προσφεύγων υπέβαλε επαναληπτική αίτηση στη Γενική Γραμματεία της Επιτροπής, διατεινόμενος, μεταξύ άλλων, ότι δεν αντιλαμβανόταν πώς η εξέλιξη των εθνικών διαδικασιών θα μπορούσε να διακυβευθεί αν τρίτοι ελάμβαναν γνώση μη εμπιστευτικών πληροφοριών τις οποίες η Επιτροπή παρέσχε στο εθνικό δικαστήριο στο πλαίσιο της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου περί ανταγωνισμού.

15 Με έγγραφο της 29ης Μαρτίου 1996 (στο εξής: επίδικη απόφαση) ο Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής επιβεβαίωσε την απόφαση της ΓΔ IV "με την αιτιολογία ότι η κοινολόγηση των απαντήσεων θα μπορούσε να αποβεί σε βάρος της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος και, ειδικότερα, της ορθής απονομής της δικαιοσύνης". Συνεχίζοντας ανέφερε τα ακόλουθα:

"(...) η κοινολόγηση των ζητούμενων απαντήσεων, που συνίστανται σε νομικές εκτιμήσεις, υπάρχει κίνδυνος να παρεμποδίσει τις σχέσεις και την αναγκαία συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών δικαστηρίων. Είναι προφανές ότι ένα δικαστήριο που υπέβαλε ερώτηση στην Επιτροπή, που σχετίζεται μάλιστα με εκκρεμούσα υπόθεση, δεν θα εκτιμούσε το γεγονός της κοινολογήσεως της απαντήσεως που του δόθηκε.

(...)"

16 Ο Γενικός Γραμματέας προσέθεσε ότι η υπό κρίση διαδικασία διαφέρει κατά πολύ από τη διαδικασία του άρθρου 177 της Συνθήκης, την οποία μνημονεύει ο προσφεύγων στο πλαίσιο της επαναληπτικής του αιτήσεως.»

4 Στο πλαίσιο αυτό, ο G. Van der Wal άσκησε στις 29 Μαΐου 1996 προσφυγή ακυρώσεως κατά της επίμαχης αποφάσεως με την οποία δεν του επετράπη η πρόσβαση στα προαναφερθέντα έγγραφα.

5 Με διάταξη της 9ης Δεκεμβρίου 1996, το Πρωτοδικείο δέχθηκε την αίτηση παρεμβάσεως της Ολλανδικής Κυβερνήσεως υπέρ του G. Van der Wal.

Η αίτηση αναιρέσεως

6 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή. Η Ολλανδική Κυβέρνηση και ο G. Van der Wal υπέβαλαν αιτήσεις αναιρέσεως οι οποίες στηρίζονται, αντιστοίχως, στους εξής λόγους:

— παράβαση της αποφάσεως 94/90 και των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 33 και 44 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου·

— παράβαση της αποφάσεως 94/90 και της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (στο εξής: ΕΣΔΑ), καθώς και παραβίαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, της αρχής της ισότητας των διαδίκων και της αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας.

Επί του λόγου αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται παράβαση της αποφάσεως 94/90

Η απόφαση του Πρωτοδικείου

7 Προκειμένου να καταλήξει στο ότι η Επιτροπή ορθώς επικαλέστηκε την προστασία του δημοσίου συμφέροντος για να αρνηθεί την πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα, το Πρωτοδικείο στηρίχθηκε στο άρθρο 6 της ΕΣΔΑ. Συναφώς, σημείωσε, στη σκέψη 47 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «Το δικαίωμα κάθε ατόμου να δικάζεται αψόγως από ανεξάρτητο δικαστήριο σημαίνει, ιδίως, ότι τα δικαστήρια, τόσο τα εθνικά όσο και τα κοινοτικά, πρέπει να είναι ελεύθερα να εφαρμόζουν τους δικούς τους κανόνες διαδικασίας όσον αφορά τις εξουσίες του δικαστή, την εξέλιξη της διαδικασίας εν γένει και το απόρρητο των διαδικαστικών εγγράφων, ειδικότερα». Στη συνέχεια προσέθεσε:

«48 Η εξαίρεση από τη γενική αρχή της ελεύθερης προσβάσεως στα έγγραφα της Επιτροπής, που στηρίζεται στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος, όταν τα έγγραφα αυτά συνδέονται με δικαστική διαδικασία, την οποία προβλέπει η απόφαση 94/90, αποσκοπεί στην εξασφάλιση του σεβασμού γενικά αυτού του θεμελιώδους δικαιώματος. Επομένως, το περιεχόμενο της εξαιρέσεως αυτής δεν μπορεί να περιορίζεται μόνο στην προστασία των συμφερόντων των διαδίκων στο πλαίσιο συγκεκριμένης δικαστικής διαδικασίας, αλλά καλύπτει επίσης την προαναφερθείσα διαδικαστική αυτονομία των εθνικών και των κοινοτικών δικαστηρίων (βλ. ανωτέρω την προηγούμενη σκέψη).

49 Συνεπώς, η εξαίρεση αυτή πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να την επικαλείται ακόμα και όταν δεν είναι η ίδια διάδικος σε δικαστική διαδικασία η οποία δικαιολογεί εν προκειμένω την προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

50 Συναφώς, πρέπει να γίνει διάκριση των εγγράφων τα οποία καταρτίζει η Επιτροπή αποκλειστικά για μια συγκεκριμένη δικαστική διαδικασία, όπως στις περιπτώσεις των υπό κρίση εγγράφων, από άλλα έγγραφα τα οποία υφίστανται ανεξαρτήτως μιας τέτοιας διαδικασίας. Η εφαρμογή της εξαιρέσεως που στηρίζεται στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος δεν μπορεί να δικαιολογείται παρά μόνο όσον αφορά την πρώτη κατηγορία εγγράφων, καθόσον η απόφαση περί επιδείξεως ή όχι τέτοιων εγγράφων εναπόκειται μόνο στο οικείο εθνικό δικαστήριο, σύμφωνα με την εγγενή δικαιολογία της υπάρξεως της εξαιρέσεως που στηρίζεται στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας (βλ. ανωτέρω, σκέψη 48).

51 Όμως, όταν εθνικό δικαστήριο ζητεί ορισμένα πληροφοριακά στοιχεία από την Επιτροπή βάσει της προβλεπόμενης από την ανακοίνωση συνεργασίας, στο πλαίσιο εκκρεμούς ενώπιόν του δικαστικής διαδικασίας, η απάντηση της Επιτροπής δίδεται ρητά για τη διευκόλυνση της οικείας δικαστικής διαδικασίας. Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προστασία του δημοσίου συμφέροντος επιτάσσει να αρνείται η Επιτροπή την κοινολόγηση των στοιχείων αυτών και, επομένως, την επίδειξη των εγγράφων στα οποία περιλαμβάνονται τα στοιχεία αυτά, δεδομένου ότι εναπόκειται αποκλειστικά στο οικείο εθνικό δικαστήριο να αποφασίσει σχετικά με την πρόσβαση σε τέτοια στοιχεία, βάσει του εθνικού δικονομικού του δικαίου, εφόσον εκκρεμεί ακόμη η δικαστική διαδικασία που έδωσε την αφορμή για να περιληφθούν τα στοιχεία αυτά σε έγγραφο της Επιτροπής.

52 Στην υπό κρίση υπόθεση, ο προσφεύγων ζήτησε την προσκόμιση τριών εγγράφων, που αφορούν εκκρεμείς δικαστικές διαδικασίες, για τα οποία ο προσφεύγων δεν ισχυρίστηκε ότι το περιεχόμενό τους περιοριζόταν σε επανάληψη πληροφοριακών στοιχείων στα οποία οι ενδιαφερόμενοι έχουν πρόσβαση από άλλες πηγές βάσει των διατάξεων της αποφάσεως 94/90. Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ακόμη ότι το πρώτο έγγραφο αφορούσε το ζήτημα αν συμβιβάζεται προς τον κανονισμό 1983/83 μια συμφωνία διανομής, το δεύτερο την εφαρμογή του κανονισμού 26 και το τρίτο την ερμηνεία του κανονισμού 123/85 (βλ. ανωτέρω, σκέψη 11). Συνεπώς, τα έγ-

γραφα αυτά αφορούσαν νομικά ζητήματα που ανέκυψαν στο πλαίσιο συγκεκριμένων εκκρεμών διαδικασιών.»

Τα επιχειρήματα των διαδίκων

8 Οι αναιρεσείοντες ισχυρίζονται στην ουσία ότι η σχετική με το δημόσιο συμφέρον εξαίρεση δεν καθιστά δυνατό να αποκλειστεί από το πεδίο εφαρμογής της αποφάσεως 94/90 ολόκληρη κατηγορία εγγράφων. Η εξαίρεση αυτή απαιτεί να εξακριβώνει η Επιτροπή για κάθε έγγραφο αν, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που περιέχει, η κοινολόγησή του μπορεί όντως να αποβεί εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος. Η εκ μέρους του Πρωτοδικείου ερμηνεία της αποφάσεως 94/90 είναι διασταλτική στερούμενη νομικής βάσεως και θίγει την ομοιόμορφη εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου.

9 Όσον αφορά την αρχή της διαδικαστικής αυτονομίας που η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση συνάγει από το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ, οι αναιρεσείοντες υποστηρίζουν ότι το Πρωτοδικείο δεν εξήγησε σε ποιο μέτρο θα μπορούσε να τεθεί υπό αμφισβήτηση η ανεξαρτησία των εθνικών δικαστηρίων στην περίπτωση που η Επιτροπή έπρεπε να ελέγχει κατά περίπτωση αν η κοινολόγηση ενός εγγράφου μπορεί να αποβεί εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος. Συναφώς, αναφέρουν ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν περιέχει καμία εξήγηση όσον αφορά τον περιορισμό της αρχής της διαδικαστικής αυτονομίας μόνο στα έγγραφα που η Επιτροπή καταρτίζει για συγκεκριμένη διαδικασία επί όσο χρόνο η διαδικασία αυτή είναι εκκρεμής.

10 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η αρχή της διαδικαστικής αυτονομίας επί της οποίας το Πρωτοδικείο στηρίχθηκε για να ερμηνεύσει την απόφαση 94/90 πρέπει να νοηθεί υπό το πρίσμα της νομολογίας του Δικαστηρίου, κατά την οποία η συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών δικαστηρίων για την εφαρμογή των άρθρων 85, παράγραφος 1, και 86 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρων 81, παράγραφος 1, ΕΚ και 82 ΕΚ) γίνεται εντός των ορίων του εφαρμοστέου εθνικού δικονομικού δικαίου (απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 1991, C-234/89, Δηλιμίτης, Συλλογή 1991, σ. I-935, σκέψη 53). Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής, ο ρόλος της Επιτροπής είναι δευτερεύων: στο

εθνικό δικαστήριο απόκειται να αποφασίσει, πρώτα, αν συντρέχει λόγος να απευθυνθεί στην Επιτροπή, στη συνέχεια, ποιες ερωτήσεις θα της υποβάλει και, τέλος, ποια τύχη θα επιφυλάξει στις απαντήσεις που θα λάβει. Κατά την Επιτροπή, από τα προαναφερθέντα προκύπτει ότι μόνο στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να καθορίσει, βάσει του δικονομικού του δικαίου, αν, πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί να γνωστοποιηθεί σε τρίτους η απάντηση της Επιτροπής.

11 Η Επιτροπή προσθέτει ότι το γεγονός ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση αναφέρει την ΕΣΔΑ αποτελεί απλώς ένα στοιχείο για τη στήριξη της αρχής της διαδικαστικής αυτονομίας, κατά την οποία τόσο τα εθνικά όσο και τα κοινοτικά δικαστήρια πρέπει να είναι ελεύθερα να εφαρμόζουν τους δικούς τους δικονομικούς κανόνες όσον αφορά τις εξουσίες του δικαστή, γενικότερα τη διεξαγωγή της δίκης και ειδικότερα το απόρρητο των εγγράφων της δικογραφίας. Αν εξαλειφθούν οι σκέψεις 45 και 46 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στην ουσία δεν θα αλλάξει τίποτα στην απόφαση αυτή. Ο εκ μέρους του Πρωτοδικείου περιορισμός της πιο πάνω αρχής, υπό την έννοια ότι έχει εφαρμογή μόνον επί των εγγράφων που η Επιτροπή καταρτίζει για συγκεκριμένη διαδικασία και μόνον κατά την περίοδο κατά την οποία η διαδικασία αυτή είναι εκκρεμής, αντιστοιχεί με παρεμπιπτόντως διατυπωθείσα άποψη, η οποία στο κάτω κάτω δεν διατυπώθηκε τόσο κατηγορηματικά όπως ισχυρίζονται οι αναιρεσείοντες.

12 Συνεπώς, κατά την Επιτροπή, η απόφαση 94/90 πρέπει να ερμηνευθεί ακριβώς υπό το πρίσμα των ανωτέρω. Η εξαίρεση για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος (δικαστικές διαδικασίες) καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που η κοινολόγηση των σχετικών εγγράφων εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων κατ' εφαρμογήν των δικονομικών τους κανόνων.

13 Όσον αφορά το επιχείρημα ότι η εκ μέρους του Πρωτοδικείου ερμηνεία της αποφάσεως 94/90 θίγει την ομοιόμορφη εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η εφαρμογή της αποφάσεως αυτής είναι πάντοτε η ίδια και ότι η εφαρμογή διαφορετικών εθνικών κανόνων είναι εκείνη στην οποία οφείλεται το ότι η πρόσβαση στα έγγραφα επιτρέπεται εντός ορισμένων κρατών μελών και όχι εντός άλλων.

Η εκτίμηση του Δικαστηρίου

14 Το Πρωτοδικείο, αφού συνήγαγε από το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ ότι το δικαίωμα κάθε προσώπου να δικάζεται αψόγως από ανεξάρτητο δικαστήριο συνεπάγεται ιδίως ότι τόσο τα εθνικά όσο και τα κοινοτικά δικαστήρια πρέπει να είναι ελεύθερα να εφαρμόζουν τους δικούς τους δικονομικούς κανόνες όσον αφορά τις εξουσίες του δικαστή, γενικότερα τη διεξαγωγή της δίκης και ειδικότερα το απόρρητο των εγγράφων της δικογραφίας, διαπίστωσε, στη σκέψη 48, ότι «η εξαίρεση από τη γενική αρχή της ελεύθερης προσβάσεως στα έγγραφα της Επιτροπής, που στηρίζεται στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος, όταν τα έγγραφα αυτά συνδέονται με δικαστική διαδικασία, την οποία προβλέπει η απόφαση 94/90, αποσκοπεί στην εξασφάλιση του σεβασμού γενικά αυτού του θεμελιώδους δικαιώματος».

15 Όμως, κατά την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, η κατ' αυτόν τον τρόπο συναγόμενη από το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ αρχή της διαδικαστικής αυτονομίας δεν αφορά όλα τα έγγραφα της δικογραφίας. Έχει εφαρμογή αποκλειστικώς επί των εγγράφων που η Επιτροπή καταρτίζει μόνο για συγκεκριμένη δικαστική διαδικασία, οπότε αποκλείονται τα άλλα έγγραφα που υφίστανται ανεξαρτήτως τέτοιας διαδικασίας (σκέψη 50), και τούτο όσο η υπόθεση είναι εκκρεμής (σκέψη 51).

16 Όσον αφορά τα έγγραφα που καλύπτονται από την κατ' αυτόν τον τρόπο νοουμένη αρχή της διαδικαστικής αυτονομίας, μόνο στα εθνικά δικαστήρια απόκειται να αποφαίνονται, βάσει του δικού τους δικονομικού δικαίου, επί των αιτήσεων προσβάσεως στα έγγραφα αυτά (σκέψη 51).

17 Είναι αλήθεια ότι η γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου κατά την οποία κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να δικάζεται αψόγως, η οποία αρχή εμπνέεται από το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ (βλ., ιδίως, την απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 1998, C-185/95 P, Baustahlgewebe κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-8417, σκέψεις 20 και 21), συνεπάγεται το δικαίωμα δίκης από δικαστήριο που είναι ανεξάρτητο, και μάλιστα ανεξάρτητο από την εκτελεστική εξουσία (βλ., με το αυτό περιεχόμενο, ιδίως, Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, απόφαση De Wilde, Ooms και Versyp της 18ης Ιουνίου 1971, σειρά Α n° 12, § 78). Εντούτοις, από το δικαίωμα αυτό δεν μπορεί να συναχθεί ότι το δικαστήριο που εκδικάζει μια διαφορά είναι αναγκαστικά ο μόνος αρμόδιος να επιτρέψει την πρόσβαση στα έγγραφα της σχετικής δικαστικής διαδικασίας. Ούτε μπορεί

να συναχθεί τέτοια γενική αρχή από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών.

18 Η εξουσία να επιτραπεί η πρόσβαση αυτή δεν μπορεί ούτε να συναχθεί από το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ, ακόμη και αν περιοριστεί στα έγγραφα που καταρτίζονται εν όψει της σχετικής δικαστικής διαδικασίας.

19 Επί πλέον, ο κίνδυνος να θιγεί η ανεξαρτησία του δικαστή λαμβάνεται επαρκώς υπόψη από την απόφαση 94/90 και από τη σε κοινοτικό επίπεδο δικαστική προστασία έναντι των πράξεων της Επιτροπής που επιτρέπουν την πρόσβαση στα έγγραφα που κατέχει.

20 Για να καθοριστεί υπό ποιες προϋποθέσεις η Επιτροπή οφείλει, στο πλαίσιο της συνεργασίας του οργάνου αυτού με τα εθνικά δικαστήρια για την εφαρμογή από τα δικαστήρια αυτά των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης, να αρνηθεί την πρόσβαση στα έγγραφα που κατέχει, με την αιτιολογία ότι υφίσταται κίνδυνος να θιγεί το δημόσιο συμφέρον υπό την έννοια της αποφάσεως 94/90, πρέπει να ληφθεί υπόψη ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η συνεργασία αυτή.

21 Όπως προκύπτει από την ανακοίνωση, τα δικαστήρια αυτά ενδέχεται να χρειαστούν επί διαδικαστικών θεμάτων πληροφορίες «που επιτρέπουν να γίνει γνωστό αν μια υπόθεση εκκρεμεί ενώπιον της Επιτροπής, αν μια υπόθεση αποτέλεσε αντικείμενο κοινολόγησης, αν η Επιτροπή κίνησε επισήμως τη διαδικασία ή αν έχει ήδη αποφανθεί με απόφαση βάσει του κανονισμού αριθ. 17 ή μέσω διοικητικής επιστολής των υπηρεσιών της. Σε περίπτωση ανάγκης, τα εθνικά δικαιοδοτικά όργανα μπορούν επίσης να ζητήσουν από την Επιτροπή γνωμοδότηση σχετικά με τις πιθανές προθεσμίες της χορήγησης ατομικής απαλλαγής ή απόρριψης της σχετικής αιτήσεως για τις κοινοποιηθείσες συμφωνίες ή πρακτικές, ώστε να αναβάλουν την έκδοση αποφάσεως ή να διατάξουν τη λήψη προσωρινών μέτρων» (σημείο 37 της ανακοινώσεως).

22 Επι πλέον, τα εθνικά δικαστήρια μπορούν, κατά το σημείο 38 της ανακοινώσεως, να συμβουλεύονται την Επιτροπή επί νομικών ζητημάτων όταν η εφαρμογή των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης τούς δημιουργεί ιδιαίτερες δυσκολίες. Πρόκειται ιδίως για τις προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων αυτών σχετικά με τον επηρεασμό του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών και σχετικά με το αν είναι αισθητός ο περιορισμός του ανταγωνισμού που απορρέει από τις πρακτικές που απαριθμούν οι διατάξεις αυτές. Επί πλέον, όταν τα εθνικά δικαστήρια έχουν αμφιβολίες ως προς το αν η επίμαχη σύμπραξη εμπίπτει σε ατομική εξαίρεση, μπορούν να ζητούν προσωρινή γνωμοδότηση από την Επιτροπή.

23 Τέλος, από το σημείο 40 της ανακοινώσεως προκύπτει ότι τα εθνικά δικαστήρια μπορούν να λαμβάνουν από την Επιτροπή πληροφορίες όσον αφορά το υλικό τεκμηριώσεως: στατιστικά στοιχεία, μελέτες αγοράς και οικονομικές αναλύσεις.

24 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι τα έγγραφα που η Επιτροπή παρέχει στα εθνικά δικαστήρια είναι συχνά έγγραφα τα οποία η Επιτροπή ήδη κατείχε ή έγγραφα τα οποία, μολονότι καταρτίστηκαν εν όψει συγκεκριμένης διαδικασίας, απλώς παραθέτουν το περιεχόμενο των πρώτων εγγράφων, ή με τα οποία το κοινοτικό αυτό όργανο αρκείται να διατυπώσει μια γνώμη γενικής φύσεως, ανεξάρτητη από τα στοιχεία που σχετίζονται με την υπόθεση που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Όσον αφορά τα έγγραφα αυτά, η Επιτροπή πρέπει να εκτιμά, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, αν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις που απαριθμεί ο κώδικας συμπεριφοράς που εγκρίθηκε με την απόφαση 94/90.

25 Τα έγγραφα που παρέχει η Επιτροπή μπορούν επίσης να περιέχουν νομικές ή οικονομικές αναλύσεις, οι οποίες καταρτίζονται βάσει στοιχείων που παρασχέθηκαν από το εθνικό δικαστήριο. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή ενεργεί ως νομικός ή οικονομικός σύμβουλος του εθνικού δικαστηρίου και τα έγγραφα που καταρτίζονται κατά την άσκηση του λειτουργήματος αυτού πρέπει να υπόκεινται στους εθνικούς δικονομικούς κανόνες όπως κάθε άλλη πραγματογνωμοσύνη, και μάλιστα όσον αφορά την κοινολόγησή τους.

26 Στις περιπτώσεις αυτές, το εθνικό δίκαιο ενδέχεται να αντιτάσσεται στην κοινολόγηση των εγγράφων αυτών και η τήρηση του εθνικού δικαίου μπορεί να θεωρηθεί ως δημόσιο συμφέρον άξιο προστασίας βάσει των εξαιρέσεων που προβλέπει η απόφαση 94/90.

27 Όμως, αυτό δεν είναι αρκετό για να απαλλαγεί πλήρως η Επιτροπή από την υποχρέωσή της κοινολογήσεως των εγγράφων αυτών. Συγκεκριμένα, εφόσον κατέχονται από την Επιτροπή, τα έγγραφα αυτά εμπίπτουν στην απόφαση 94/90, η οποία προβλέπει υπέρ του κοινού τη μεγαλύτερη δυνατή πρόσβαση. Συνεπώς, κάθε εξαίρεση από το εν λόγω δικαίωμα προσβάσεως πρέπει να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται στενώς.

28 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν πρέπει να αρκείται να απορρίπτει κάθε αίτηση προσβάσεως στα εν λόγω έγγραφα. Η τήρηση των εθνικών δικονομικών κανόνων εξασφαλίζεται επαρκώς αν η Επιτροπή βεβαιώνεται ότι η κοινολόγηση των εγγράφων δεν αποτελεί παράβαση του εθνικού δικαίου. Σε περίπτωση αμφιβολίας, συμβουλεύεται το εθνικό δικαστήριο και αρνείται την πρόσβαση μόνον αν το εθνικό δικαστήριο αντιτίθεται στην κοινολόγηση των εγγράφων αυτών.

29 Επί πλέον, με τη διαδικασία αυτή αποφεύγεται το να υποχρεωθεί ο αναιρεσείων να απευθυνθεί πρώτα στο αρμόδιο εθνικό δικαστήριο και μετά στην Επιτροπή, αν το δικαστήριο αυτό θεωρήσει ότι το εθνικό δικονομικό δίκαιο δεν απαγορεύει την κοινολόγηση των ζητηθέντων εγγράφων, αλλά εκτιμήσει ότι η εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετική λύση. Συνεπώς, η διαδικασία αυτή τηρεί και τις επιταγές της χρηστής διοικήσεως.

30 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, ερμηνεύοντας την απόφαση 94/90 υπό την έννοια ότι η εξαίρεση που ανάγεται στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος στο πλαίσιο

δικαστικής διαδικασίας υποχρεώνει την Επιτροπή να αρνηθεί την πρόσβαση στα έγγραφα που κατάρτισε μόνο για τη διαδικασία αυτή, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε νομική πλάνη, οπότε ο λόγος αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται παράβαση της αποφάσεως αυτής είναι βάσιμος.

31 Σύμφωνα με το άρθρο 54 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Πρωτοδικείου. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί το ίδιο να αποφανθεί οριστικώς επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση. Τούτο συμβαίνει εν προκειμένω.

Η προσφυγή ακυρώσεως που ασκήθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου και στρέφεται κατά της επίμαχης αποφάσεως

32 Από τις σκέψεις 14 έως 29 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή, όταν επιλαμβάνεται αιτήσεως προσβάσεως σε έγγραφα που παρέσχε σε εθνικό δικαστήριο στο πλαίσιο της συνεργασίας του κοινοτικού αυτού οργάνου με τα εθνικά δικαστήρια για την εφαρμογή των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης, πρέπει να εξακριβώνει αν τα έγγραφα αυτά αποτελούν νομικές ή οικονομικές αναλύσεις υπό την έννοια της σκέψεως 25 της παρούσας αποφάσεως. Αν πρόκειται για τέτοια έγγραφα, η Επιτροπή οφείλει να βεβαιώνεται ότι η κοινολόγησή τους δεν είναι αντίθετη προς το εθνικό δίκαιο. Σε περίπτωση αμφιβολίας, συμβουλεύεται το εθνικό δικαστήριο και αρνείται την πρόσβαση μόνον αν το εθνικό δικαστήριο αντιτίθεται στην κοινολόγηση των εγγράφων αυτών.

33 Επομένως, αρνούμενη την πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα χωρίς να εξακριβώσει αν τα έγγραφα αυτά αποτελούν νομικές ή οικονομικές αναλύσεις καταρτισθείσες βάσει στοιχείων που παρέσχε το εθνικό δικαστήριο και, αν πρόκειται περί αυτού, χωρίς να βεβαιωθεί ότι η κοινολόγησή τους δεν είναι αντίθετη προς το εθνικό δίκαιο, η Επιτροπή παρέβη την απόφαση 94/90, οπότε η επίμαχη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

34 Κατά το άρθρο 122, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως γίνεται δεκτή και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικώς τη διαφορά, αποφαίνεται και επί των εξόδων. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο έχει εφαρμογή στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 118, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Η παράγραφος 4 του ίδιου άρθρου ορίζει, στην πρώτη περίοδο, ότι τα κράτη μέλη και τα κοινοτικά όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί όχι μόνο στα δικά της δικαστικά έξοδα, αλλά και στο σύνολο των δικαστικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκαν τόσο στο πλαίσιο της δίκης ενώπιον του Πρωτοδικείου όσο και στο πλαίσιο της δίκης ενώπιον του Δικαστηρίου οι αναιρεσείοντες, καθώς και ο G. Van der Wal ως παρεμβάς στην υπόθεση C-174/98 P. Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, ως παρεμβάν στην υπόθεση T-83/96, θα φέρει τα δικαστικά του έξοδα σχετικά με τη δίκη ενώπιον του Πρωτοδικείου και, ως παρεμβάν στην υπόθεση C-189/98 P, θα φέρει τα δικαστικά του έξοδα σχετικά με την παρούσα δίκη.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

αποφασίζει:

1) **Αναιρεί την απόφαση του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 19ης Μαρτίου 1998, T-83/96, Van der Wal κατά Επιτροπής.**

2) Ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής της 29ης Μαρτίου 1996 να μην επιτρέψει την πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα.

3) Καταδικάζει την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στα δικαστικά έξοδα τόσο της δίκης ενώπιον του Πρωτοδικείου όσο και της δίκης ενώπιον του Δικαστηρίου.

4) Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, ως παρεμβάν στην υπόθεση Τ-83/96, φέρει τα δικαστικά του έξοδα σχετικά με τη δίκη ενώπιον του Πρωτοδικείου και, ως παρεμβάν στην υπόθεση C-189/98 P, φέρει τα δικαστικά του έξοδα σχετικά με την παρούσα δίκη.

Rodríguez Iglesias Moitinho de Almeida

Edward Sevón Kapteyn Gulmann

Hirsch Ragnemalm Wathelet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Ιανουαρίου 2000.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος

G. C. Rodríguez Iglesias